

ZVEĽAĎUJEME KNIŽNICNÉ PRIESTORY: NOVÁ KNIŽNÁ OÁZA UPROSTRED MESTA

MGR. SOŇA ŠÓKY, PHD.

The Mikuláš Kováč Public Library has revitalized one of its five branches in the last few months. The project titled *New Oasis of Books in the Centre of the Town* was financially supported by the founder of the library as well as several external partners. The aim of library's project was to provide optimal spatial conditions and equipment for offering modern library and information services to the public and to transform the branch into a modern facility of the 21st century, which would be more attractive even for new young users (especially those studying at elementary and secondary schools). The author summarizes that overall the implementation of the project has improved the technical, aesthetic and working conditions for the provision of library and information services in the centre of Banská Bystrica.

Keywords: Mikuláš Kováč Public Library; library and information services; library users; reconstruction works

 manazer@vkmk.sk

 Public Library Mikuláš Kováč

Jilemnického ul.1710/48,
974 04, Banská Bystrica

 www.vkmk.sk

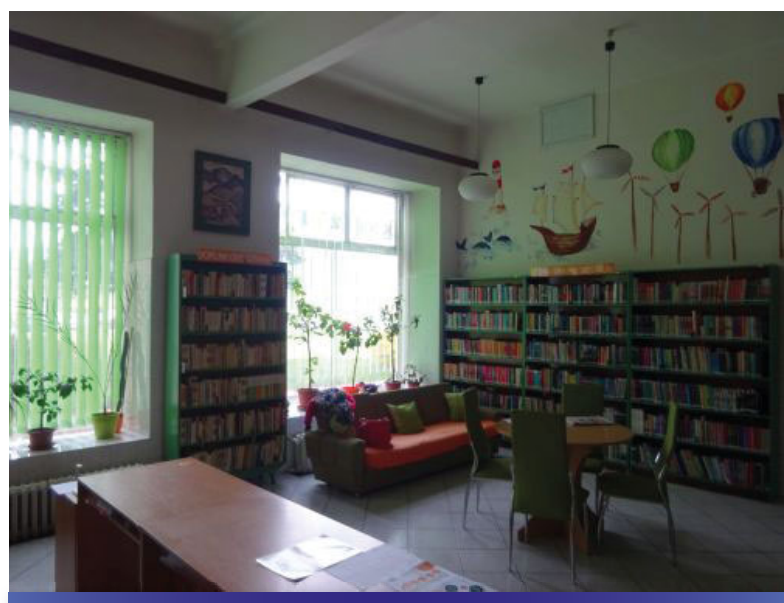
Zrekonštruované priestory

Verejná knižnica Mikuláša Kováča (VKMK) v uplynulých mesiacoch revitalizovala jednu zo svojich piatich pobočiek aj vďaka projektu „Nová knižná oáza“, na ktorý prispeli zriaďovateľ knižnice Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), Fond na podporu umenia (FPU), banskobystrická spoločnosť MBB a. s. a Nadácia PONTIS-fond Tesco.

VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Pobočka Sídlisko (ul. 29 augusta, č. 25) je jednou z piatich pracovísk VKMK, v ktorom knižnica poskytuje knižnično-informačné služby pre verejnosť. Je situovaná v mestskej časti Sídlisko, v bezprostrednej blízkosti železničnej a autobusovej stanice a z hľadiska infraštruktúry sa v tejto časti mesta nachádzajú viaceré dôležité budovy, ako MŠ, ZŠ, SŠ i internáty pre študentov SŠ a VŠ, čo zna-

mená, že v tejto mestskej časti Banskej Bystrice je obyvateľstvo prevažne v produktívnom veku, ale zastúpení sú tu i seniori. I napriek tomu pobočka

Pôvodné priestory pobočky knižnice

knižnice za posledných dvadsať rokov neprešla žiadnou rekonštrukciou ani úpravou a priestor užíva na základe nájomnej zmluvy so spoločnosťou MBB, a. s. (akciová spoločnosť mesta Banská Bystrica).

V nadväznosti na *Stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015-2020*, SO 1, bod 1.1, bod 1.2 a SO 3, bod 3.4 bolo ambíciou knižnice optimalizovať priestorové a materiálno-technické podmienky na poskytovanie moderných knižnično-informačných služieb, a tak vytvoriť modernú pobočku spĺňajúcu nároky 21. storočia, čo v sebe zahŕňalo úpravy nielen z technického, ale aj estetického hľadiska. Priestory bolo nevyhnutné vymalovať, vymeniť zastaraný nábytok a staré opotrebované regály rôznych rozmerov. Z hľadiska skvalitnenia služieb sa zrealizovala i zmena dispozičného vstupu do objektu.

VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE REVITALIZÁCIE

Na revitalizáciu knižnica využila viaczdrojové financovanie. Finančné zdroje zriaďovateľa knižnice BBSK vo výške 15 000 € boli použité na vymalovanie priestoru, sanáciu stien, nové omietky i osvetlenie a na dofinancovanie kúpy nového knižného mobiliára (knižné regály, stoly, stoličky, odkladacie skrinky pre čitateľov, vešiaky). Finančné prostriedky z FPU vo výške 9 000 € taktiež boli použité na zakúpenie nových knižných regálov a knižného mobiliáru. Knižnica do rekonštrukcie investovala aj vlastné finančné zdroje, pričom celkovo preinvestovaných finančných prostriedkov bolo cca 32 000 €. Projekt *Nová knižná oáza* sa mohol realizovať na základe grantovej výzvy pre knižnice 5.1.2 *Vybavenie knižníc a menšia knižničná infraštruktúra*, pričom boli stanovené nasledovné ciele:

- ▶ renovácia priestorov knižnice, ktorá bude prínosom pre laickú i odbornú verejnosť, študentov, bežných návštevníkov a školy (výmena starých regálov za nové, vytvorenie priestoru na komunitné podujatia, odkladací priestor pre čitateľov, presvetlenie priestoru, zmena dispozičného vstupu do knižnice),
- ▶ vyzdvihnutie služieb pobočky Sídliisko v konkrétnej časti mesta,
- ▶ vytvorenie komunitného priestoru v príjemnom zázemí knižnice na zmysluplné trávenie voľného času pre rôzne skupiny obyvateľstva (žiaci, stu-

denti, pracujúci, seniori, marginalizované skupiny),

- ▶ obohatenie pobočky VKMK o nové formy práce s čitateľmi a verejnosťou (vzdelávacie a komunitné podujatia),
- ▶ ambícia – revitalizovanou pobočkou osloviť nových partnerov na mestskej i regionálnej úrovni (Mesto Banská Bystrica, OZ združenia, školy, nadácie, sponzori a i).

Zrekonštruované priestory

HLAVNÝ CIEĽ REVITALIZÁCIE

Pobočku Sídliisko v Banskej Bystrici v priemere navštevuje okolo 3 000 návštevníkov ročne. Ich úbytok bol zaznamenaný len v súvislosti s pandemiou Covid-19. Najvyššie percento návštevníkov na tejto pobočke knižnice pritom tvoria občania v produktívnom veku a seniori. Ambíciou knižnice je prilákať viac nových čitateľov z radov školskej mládeže (štu-

Slávnostné otvorenie knižnice

denti ZŠ a SŠ). A práve zmodernizovaná a esteticky upravená pobočka môže tomu výrazným spôsobom napomôcť. K zvýšeniu záujmu o túto pobočku má prispieť aj realizácia skupinových záujmových aktivít komunitného charakteru pre všetky vekové kategórie. Celkovou realizáciou projektu sa zlepšili technické, estetické i pracovné podmienky na poskytovanie knižnično-informačných služieb v centre mesta Banská Bystrica.

Revitalizácia knižničných priestorov v rámci projektu trvala od marca 2021 (prípravná fáza) do

augusta 2021 (realizačná fáza prebiehala v mesiacoch jún – august). Od 16. augusta 2021 bola pobočka opätovne otvorená pre verejnosť a 22. 9. 2021 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie zrekonštruovanej pobočky Sídliisko za účasti zriaďovateľa knižnice: Banskobystrický samosprávny kraj, zástupcov Mesta Banská Bystrica, dodávateľov-partnerov, zástupcov médií a knihovníkov.

Foto Mgr. Zuzana Kubašáková
a Mgr. Soňa Šóky, PhD.